

મોક્ષમાળા યાને ઉભાં ભજન-સંગ્રહ

III

ભાગ રજો.

1923

(૦) 21-9-22

સંપાદન કરનાર જયરામ મીઠાભાઈ માસ્તર

સા દીવા તા અંકલેશ્વર.

Reg No

દેશાઈ અધર્મની કાઠ માટે છપાવી પ્રસિધ્ધ કરનાર

મગનલાલ છગનલાલ દેશાઈ

દેશાઈ બજાર—ભરૂચ.

194

પ્રત ૨૦૦૦

બીજી આવૃત્તિ

સને ૧૯૨૩

મંચત ૧૯૧૯

કિંમત રૂ. ૦-૨-૦ છુટક

સુરત લીમડાચોકમાં આવેલા ધી "સુન્દર" પ્રોન્ટીંગ

પ્રેસમાં શા. વીકુલદાસ કીઠાભાઈએ છાપ્યું.

૧૦૫૨૨

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ સંગ્રહ

૧૦૭૨૨

૪-૧૨૧

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૭૨૨ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ મેઘિમાળા - ૨

વિષય

અસ્તાવના.

હે વિભુ! તને વારંવાર નમસ્કાર??

(૧) મોક્ષ મળ્યા લા. ૨ જે યાને ઉભાં લજનની ચોપડી પ્રસિદ્ધ કરવાનો હેતુ એ છે કે, ઘણી મંડળીઓ તરફથી પ્રચલિત ગાયનો (લજનો) ની માગણી થવાથી હમારાં અનુભવમાં આવેલાં અને સર્વે દેકાણે મવાતાં લજન આ ખીજ લાગમાં સંગ્રહ કરવામાં આવ્યાં છે! માટે સુસજ્જનો આશય આપવા મહેરબાની કરશો.

(૨) સઢરદુ ખીજ લાગને ઉત્તેજન મળશે. તો હમે ચોડા વખતમાં ત્રીજે લાગ પણ બહાર પાડીશું. જેને માટે અત્યાસ્થી સંગ્રહ કરવા માંડ્યો છે.

(૩) આ ત્રણે લાગની એક યુક (ચોપડી) છપાવવાનો વિચાર છે. તેની કિમત રૂાં ૦-૪-૦ ચાગ આના રાખવામાં આવશે. માટે જેને ગ્રાહક મવું હોય તેણે નીચેને દેકાણે નામ નોંધાવવું? પાછળથી થનાર ગ્રાહકને કિમત વધુ પડશે, અગર ચોપડી મળશે કે કેમ? તે પણ નક્કી નથી? કારણ કે ગ્રાહકોના પ્રમણમાં ચોપડીઓ છપાવવાની છે.

મારકીટ સામુ લક્ષ્ય.

બુકસેલર તથાએબઅક્કી કાદરભાઈ.

જયરામ મીઠાલાલ મહેતા શુ. દીવા તા. અંકલેશ્વર.

મહાસંપન્ન જિજ્ઞાસુઓ અને ભગવદ્ ભક્તો માટે
પરમાનંદ પામવાનું એક સર્વોત્તમ સાધન.

શ્રી કૃષ્ણચરિત્ર.

અર્જુન અને ઉદવ સરખા મહાસંપન્ન જિજ્ઞાસુ અને ભગવદ્
ભક્તોને ધર્મ તથા જ્ઞાનનો ઉપદેશ આપનારા પરમાત્મા શ્રીકૃષ્ણ-
ભગવાનનું આ પવિત્ર વૃત્તાંત સૌ કોઈએ અવર્ય વાંચવા યોગ્ય છે.

આ પુસ્તકમાં કંસનો પૂર્વ જન્મ, શ્રીકૃષ્ણ જન્મ પૂતનાનો નાશ
બાળલીલા, ગોવર્ધનોહરણ, કદંબકીડા, અકરનો ભક્તિભાવ, મોષીઓનો
પ્રેમ, મથુરામાં ધનુર્ભંગ કુવલયાપીડનો નાશ, કંસનું મૃત્યુ કાળયવનનો
નાશ, રક્તિમણીહરણ, પ્રધુમ્મની પ્રાપ્તિનું વરદાન ભામાસરનો નાશ,
પ્રરિગત માટે પ્રયત્ન, પ્રભાવત્રિનું પાણિગ્રહણ, બાનુમતીનો વિકલ્પ,
અલંદત્તનો યજ્ઞ, જરાસંઘનું મરણ, શિશુપાળએ, નાશ, શાલ્વની
સાથે યુદ્ધ સુઢામાની ભક્તિ, નારદનો મોહ, અશ્વિનનો વિવાહ તથા
પાંડવોનો પક્ષ વગેરે અતિ રસિક કથાઓનો સમાવેશ થતો મન
પસુંદ લખી કરવામાં આવેલ છે. વાંચતાં અંતઃરણમાં શ્રદ્ધા,
ભક્તિ આનંદ પ્રકટ થાય છે.

કદ ૩મી આઈપેલ ૬૦ ફાર્મ અને કિંમત રૂ. ૨ બે.

વૈદ્યશાસ્ત્રી મણિરાંકર ગોવિંદજી,

ભામનગર—કાઠિયાવાડ.

ઈશ્વર સ્તુતી.

સૌનું કરો કલ્યાણ, દયાળુ, પ્રભુ સૌનું કરો કલ્યાણ, એવાર
હાથ જોડીને વિનંતિ કરું છું, કરજોડીને વિનંતિ કરું છું.
દયાળું દિલમાં આણ, દયાળુ પ્રભુ.

સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળ સકળમાં, વરતે તમારી આણ.	દયાળુ.
ગાનિ ધ્યાની હરીજન જાણે, પાપીને ન્હોય પિછાણ.	દયાળુ.
નારદ સારદ શીવ બ્રહ્મદિક, દાશાનું, દાસ જાણ.	દયાળુ.
આપ તણી નહિં ઓળખ જેને, તેને તાણા તાણ.	દયાળુ.
આપ હુકમને આધિન મૃદિ, સૃષ્ટિ સરવે લાણ.	દયાળુ.
લજન તમારૂં ભુદર અર્પો, જે રામ છે અજાણ.	દયાળુ.

પદ ૨

સામળા સ્નેહી તમે હરીવેદા આવોરે, નાગર તો નરસૈઆ સાઈ
જળની ઝારી લાવોરે;

જગ જગ્યા પ્રદત્તાદનીવારે, થંભમાં વાસ પુરાવ્યોરે;	સામળા.
ખાળક જાણી, દયાઆણી, હંગાર્યો પ્રહલાદનેરે.	
સુધન્વાને લઈ પીતાએ, તેલ કડમાં નાંખ્યોરે.	સામળા.
અમન દાર તો વરસાવી, ભક્ત લીંચો ઉગારીરે;	

રામા સામા વિષ્ણુ સલામાં, તમે દરશન દીધારે, સામળા.
 નહોતું જાણ્યું નજરે આણ્યું, મહેલ કમકના કીધારે;
 પંચાળીના પદકુળ પુર્વા, સલામાં દરશન દીધ, સામળા.
 મિરાંબાઈનું સંકટ જાણી, એર હળાહળ પીધું,
 સાંભળો છો સારે સે નથી આવતા, પ્રીત પૂર્વની જાણીરે. સામળા.
 રતનબાઈનું રૂપ ધરીને, પાણું મેહેતાને પાણી;
 મને મરતાં સાંભળી સાંભળ્યા, મારું તે શું જાણ્યું. સામળા.
 જાણે નરમૈયો દાસ તમારો, વેળામાં વપરાશે. સામળા.

પદ ૩

ગોરી ફાડીરે ગોરી ફાડી, જુઓ જસોદા કલાન ગોરી ફાડી.
 માયની ગમાણમાં ગેવિંદ સંતાપા, વાછરડી મારી જાતી છોડી; જુઓ.
 ફક્તે કુધવાલો લુટીરે ખાત છે માખણ ખાઈ જાતું ચેરી; જુઓ.
 લીની તે માણીયા વહાલો દેળી દે છે, છાસ પીતી છે થોડી થોડી; જુઓ.
 વંદાવનતી કુંસ ગલનમાં, ગૌધન ચારે ફરી ફરી; જુઓ.
 બાઈમીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, દાસ વલસ કહે કરજોડી જુઓ.

પદ ૪

ચડીચડી ચેકડીને જાવાદે જાણવા, તેમને માયા લગાડીરે;
 તેં મને માયા લગાડી નંદલાલ, તે મને માયા લગાડીરે;
 ગીરી ગેવરધન નખપરે તોલ્યો, ગોપુત રાખ્યું ગીરધારીરે; ચડીચડી.
 પાતાળે પેશ્મી વહાલે કાળનામ નાંધ્યો, નિંદલરી નામણી જાણીરે.
 વંદાવનમેં રાસ રચ્યો છે, વસ દર્પાં વનમાળીરે. ચડીચડી.

વંશ તે વનની કુંચ ગલનમે, જાધન ચારે ફરી ફરી.

જાને પદાર્થ મહેતા નરસેઆનો સ્વામી, જોખીઓ આનંદ પ્રાપ્તિ; થડી.

૫૬

આંખડી કામજુગારી રે કહાન તારી આંખડી કામજુ ગારી

કેરે આંખડીને આંકે, આંકત વાળો, મોઢા વળાડ્યાં જીજારી રે ક.

કહાને વનમાં ગાસ રચે છે. રેડા છે ઘેર ઘેર ખારી કહાન તારી.

જોડવા સ્વામી ચતુર શીરોનણી, ચરણ કમળ બલીદારી. કહાન.

૫૭

નર નરસ મણુપતિ શુંદળાને રામરીએ રે સ્વામી નરનરસ મણુપતિ

સમરણ માત સઢળ સીદ આવે, અને પાવવડી જેની માત;

સ્વામી હાલકી આન કલીએ, હાલર જેનો તાત; શુંદળાને (૧)

શુદ્ધશુદ્ધ તારી અક્ષ જાંઘારી, શુત કાલે કામ પત્ર સાત.

મન કામના મહુર કલીએ, સઢળ શુદ્ધ જાંઘાર; શુંદળાને (૨)

શિવિ સિદ્ધિ એ દીકરીને, આનંદ રૂપે અપાર;

સેમ કુશળ એ નમાન કલીએ, ગણવિનો પરિવાર; શુંદળાને (૩)

ગણુપતિનાથ, પડે છે હાથ, પ્રભુ થાય પાવવડી;

દેવ દેવિઓ કરે સેવના, કૃષ્ણુત કમલા પૈત; શુંદળાને (૪)

કમલેવ હરે કમોલ, સુખમણી કરે આરતી;

મહાશુભ સ્વામી મણુશ નિરાજે, મહામંજળ મુનિ; શુંદળાને (૫)

આલ નિજ તે શીરપર શેલે, દેવને કહે હિતકારી.

વાન સહિત તે ગળનંદણ, આવે ચંમળ કાસી. શુંદળાને (૬)

૫૬ ૬

ભળે ગોવિંદ ગોપાલ, કૃષ્ણ કનૈયો બુલે નંદલાલ ભળે ગોવિંદ
જુમનાકે નીરે તીરે ઘેન ચરાવે, મોરલી બજાવે નંદલાલોજી. ભળે,
મથુરામાં હરી રાસ રચ્યો હે, સહજ ગોપી એક નંદલાલ; ભળે.
ગુરૂપરતાપે સાહેબ સંગત, ભવજળ તારણ નંદલાલા. ભળે.

૫૬ ૭

શિજવાશીરે ગોકુળવાશી મોરલીઓવાળો શિજવાશી.
મથુરામાં હરી જન્મ લીધોરે, ગોકુળમાં ગયો નાશી; મોરલીઓવાળો.
મથુરામાં મામા કંશને માર્યો, ગોકુળમાં મારી માશી મોરલી.
માતા જશોદા બહુ શુષ્ક પામે. પુરણ પ્રગટ્યો અવિનાશી, મોરલી.
મથુરામાં હરી રાસ રચ્યો હે, ઘે ઘે નાચે પેલો અવિનાશી મોરલી.
બાપ મોરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, ચરણ કમલકી મેં દાશી મેં.

૫૬ ૮

સતો હમેરે વેપારી શ્રી રામ નામના, સતો વેપારી આવ્યા છે,
બધા મામના;
સતો અમારું વસાણું સાધુ સો કષ્ટને લાવે, અઢારે વરણ જેને
વહોરવા આવે; સતો.
અમારું વસાણું કાળ દુકાળ ન ખુટે, રાજ ન દંડે ને ચોર ન છુટે
સતો હમે
રામનામ ધન્ય મારે વાળે ને ગાળે, હપલ હપર મેર જુગોળો
વાળે સતો.

લાખ તથા લેખાં નહિ ને, પાર નૈનાની પુલ, લીસપું હેમ તો
 વહેરી લેખે
 જ્યુરી છે મોર્ચા કાંતો હમેરે વેપારી કામના
 આવરોને ખાત્રા વહીમાં લક્ષ્મી નામ છે, મોર્ચામાં જ્યુરિયન
 લખીયા
 નસીયાનું કામહેરે, કાંતો અમેરે વેપારી શ્રીરામ નામના

૫૬ ૬

મારી દુકાન છે હરી નામનીરે, નામની, નામની, નામનીરે;
 મારી દુકાન છે, હરી.
 નર હરી રૂપી નાથું ધડું છું, ધરાકી મામે મામની;
 વૃદ્ધ બાંજકને જુવાની આવે, આવે પુરુષને કામનીરે; મારી.
 હાટેને ધાટે સાથે વેપાર કરે છે, ઉઘાડું ધામ દીન જામનીરે; મારી.
 વૈરાગ વેપાર દીન જામનીનો, લેવડ દેવડ નહિં દામનીરે; મારી.
 નહિં પડ પંચને નહિ કાંઈ પાતક, કમાણી મામે કામનીરે; મારી.
 મારો વેપાર કરે તે ગૃહસ્થ થરે, અંતે પ્રાપ્તિ સુખધામનીરે; મારી.
 મોકલું હું જીવ્યો હરી હરી કરીને સ્વીકારી વલ્લભરામનીરે. મારી.

૫૬ ૧૦

ખેટી પ્રીતો કરે નર નારીરે, જ્યોત જન્મ જન્મ ગયો હરી;
 પરનારીયું ગમન કરે છે, તે નરક તથા અધિકારીરે, ખેટી પ્રીત.
 ભસ્માશુરને ભસ્મ કરી નાંખ્યે, મોહની રૂપ મોરારી. ખેટી પ્રીત.
 ઇંદ્ર ચંદ્રને કચંક ખેડો, ગૌતમ નાર હારીરે, ખેટી પ્રીત.

શુભ્ય પૂરનારીને કાળે, સર્વ લોકપર જાણીરે ખોટી પ્રીત.
હાથ નારાયણ કહે ચુર પ્રતાપે, સાચે રામે ગીરધારીરે ખોટી પ્રીત.

૫૬ ૧૧

વાહા પ્રેમને ચેશ થયા રાજીરે, એમાં શું કરે પડીતને કાજીરે.

સાચી

લક્ષ્મી વિદુરને ઘેર કૃષ્ણ પરોણા, કેળાં લાવ્યાં માગી.
ગર્ભ મેલીને છોતરાં આરોગી, છપન ભોમ મેલ્યા ત્યાગી વાલો.
કરમાપ્રાર્થની ખીચડી ખાકી. વીદુરને ઘરે જમ્યા લાજી;
એકાં બેર ભીલડીનાં ખાધાં, નીચ ઘરે માગી માગી, વાલો.
મદી કરે ત્યાં આંખી ન જુએ, ને ભરમના જાએ લાગી; વાલો.
ચાંદ જીવનતો નાથ બિરાજે, વૃજ વનિતા શું લાગીરે, વાલો.
ગોકુળમાંથી મથુરામાં હરી આવ્યા અને આવ્યે તે લાગી, વાલો.
માથી તે પુતનાતે મારવા આવ્યા, પ્રાણ લીધા છે લાગીરે વાલો.
લક્ષ્મી કરે એની નિદાંકરે. એવા લોક છે પાછ, વા. ૧.
નરસીંહના સ્વામીને લાવે લજો, માથે ગીરધર રહિ છે ગાજી. વાલો.

૫૬ ૧૨

હો મનવા ખેતી ખેડોની મારા ભાઇ, હરે કે કાયા ખેતર ખેડવું
સમ; હે મનવા.

સત્ય કરમનો કડખ બનાવ્યો, પ્રેમ પાસ છે મહી,
દીનતા તણા તો દાંડા ખેસાડ્યા વચનવળાં પૌરવાય.
હો મનવા ખેતી ખેડોની મારાભાઇ,

સાખી

દયા તણી એને દાંડી બેસાડો, કેહેણીની કુકડી જડાઈ; હે.
 રને તણા એને નિકાસ બેસાડો, કામાનું ખીલીયું સાઈ; હે.
 ગ્રીણપત કેઈ જુસડે બનાવો, નામ નારાયણ નાડા લઈ; હે.
 સમજણ કેરો સમન બેસાડો, દમનો ધસારો ધસાઈ; હે.
 શાન્તિની સમેલો બેસાડો, જીમતીનાં જોતરાં બનાઈ; હે.
 રેહેણી કરણીની રાશો આલીને, ઉનચુત ધોરી જોતરાઈરે હે.
 પ્રેમતણે પરાણો પકડીને, ગમના ગોદા મરાઈ, હેમનવા.
 હરી હોંસે હોંકારા કરીને, રામનામ કેહેતાં હંકાઈ હેમનવા.
 હરી નામનું હળ બનાવો, ચીત ચવડું ધલાઈ; હે.
 જુદ તણી મહીથી જડીઓ કાઢો, ખરાખીતો ખાવો જાય; હે.
 ક્ષેતેહ તણો ભડકો બનાવો, ચંચળ ચવડી ધલાઈ; હે.
 વાણીનું વરખેણું જોતરો, અખી ઓરણી અંધાર્ધ; હે મનવા.
 મોંહગ ખીજ તમે સહેજમાં ઓરો, ખ્યાન ધારણા લઈ; હે મનવા.
 અદ્ભુતના ત્યાં ઓમકાર ઉદશે, ખેતર હરાયું દેખાઈ; હે મનવા.
 કાયા કરપડી એ ખાંતે ખેડો, કલ્યાણ કાદરે ખોદાઈ; હે મનવા.
 કાના ખરપડી એ લાવે નીંદો, ખેતર ચોખ્ખું થાઈ; હે મનવા.
 મરખગરે ખેતર પકવ્યું, નીપજ સાતે સરાઈ; હે મનવા.
 કુખેરને લાં ટોવા મોકલ્યો, ક્ષેત્રે છે સમજ લઈ હે મનવા.

પદ ૧૩

ભજલે વારંવાર, કૃષ્ણને ભજલે વારંવાર; રામને ભજલે વારંવાર
 શુ ગાફત્ર થયે ગુમાર, કૃષ્ણને ભજલે વારંવાર

પશુ પક્ષી સહ અવતરશેરે, ખાવા ન મળતી માર;
 તે દિવસ ક્યાં જુલો મયારે, વનમાં થયા હતા ઝાડ;
 મળેવાયમાં દુઃખ પામતા હતા, તેનો કરો વિચાર;
 અનુભવેલ દેવતાને કુલ્લજ, તમને આપી કીરતાર;
 સારો શ્રાણી હરીને લજીયું, એવો કર્યો કરાર;
 આ અવસરમાં રામને લજીલો, નહિં લજો તો ધિક્કપડયો.

કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.

અવતાર

યમ રાજની કરી જુગાની, તમને કાઢ્યા બહાર;
 કહેતા હતા તે કાંઈ ન પાળીઈ, યમનો ખાશો માર,
 માત પીતા સુત અને બંધવ, સાથે નહિં આવે નાર;
 માટે, મમતા કામ કર્ષી મેલી, ઉણ પતને તું આહાર;
 જુઠી માયા ને જુઠી કાયા, ને જુઠો સખ સંસાર;
 દીન થઈને હરીને લજો તો, લવજલ ઉતરશે પાર;
 દાશ નારણ સંગે શુદ્ધ પરતાપે, હરી ચરણ ચીતધાર,
 આ અવસરમાં ગમ લજી લે સોવસા તરશે સર;

કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.

પદ ૧૪

સુનમાં તમે શુરે જુઓ, જુઓ ગગન પર ચઢી ચઢી;
 અમુલખ વાળાં વાગીઆં, નયણે નીરખો હરી હરી,
 ધડયા ઘાટતો પડી રહેશે, આવે નહિ પણ ધડી ધડી,
 શાત સાગર ઉલટયા, ગંગા જુમનાં વહી વહી.
 પાપી હશે તે ખુડીજશે, ધર્મી ઉતરશે તરાતરી.
 નરસીહ મેહેતો એમ કરી કહે છે, અમુલખ વસ્તુ જડી જડી.

આરતી ૧૫

સંજ સંજ આરતી સોધી લેને પાઠ. બાવા સંજ.
 બ્રહ્મા એ રૂપે ધડોલો ઘાટ, સદા નાટા રંગની આરતી. હો ગુરુ.
 આત્મ બોલો, સદા નાટા રંગની આરતી
 જમીન આસમાનમાં ધડીએલો ઘાટ, બાવા હિંદુ મુશ્લમાનની.
 એકજ વાત, સદા નાટા રંગની.
 સસરે યુગમાં તો રાજરે પ્રહલાદ, તેજુરે માંડ્યો ધણીનો પાઠ;
 સોનાના છે ધાર ધણીને, સોનાના છે પાઠ.
 સોનાના સિંહાસન બેઠા નાટા રંગની આરતી? હો ગુરુ આત્મ બોલો.
 તેતા યુગમાં રાજ હરિશ્ચંદ્ર, તેજુરે માંડ્યો હરિનો પાઠ
 રૂપાના છે ધાર ધણીને રૂપાના છે પાઠ;
 રૂપાના સિંહાસન બેઠા, નાટારંગની આરતી; હો ગુરુ આત્મ બોલો.
 દ્વાપરમાં રાજરે ધર્મ, તેજુરે માંડ્યો ધણીનો પાઠ,
 ત્રાંબાના છે ધાર ધણીને ત્રાંબાના છે પાઠ,
 ત્રાંબાના સિંહાસન બેઠા નાટારંગનાથ;
 સદા નહારંગની આરતી; ગુરુ આત્મ બોલો.
 કળીયુગમાં રાજરે બળીરામ, તેજુરે માંડ્યો ધણીનો પાઠ.
 મીટીના છે ધાર ધણીને મીટીના છે પાઠ મીટીને સિંહાસન બેઠા.
 નાટારંગીનાથ સદા નાટારંગી આરતી. હો ગુરુ આત્મ બોલો.
 બોલીઆરે બોલીઆ ધવને પ્રહલાદ;
 સતીઓના હોળે અમર પરવાસ
 સદા નાટારંગની આરતી—ગુરુ આત્મ બોલો—

પદ ૧૬

કો કરે જન્મજન જગતમાં જીવના હે ધોડા.

મોત્તા પીતા તેરે જન્મ દીધા હે-કરમ દીધો કોરતાર જુગમાં ૧.

કોઇ મરે દશ વીસ વરસમાં. કોઇ મરે છે માનુ બાળ જુગમાં ૨.

હાથમેડી તેરા અજબ જરખા. તાહેં મડી નીકે તારી વાટ જુ. ૩.

હાથીને ધોડા માલ ખજના, કાઢના આવે તારી સાથ જુગમાં ૪.

ચુન ચુન મટીકા મેત્ર બનાયા, મુરખ કહે બર મેરા. જુગમાં ૫.

બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરનાગુણ ચરણ કમલ બલીદાર જુ. ૬.

પદ ૧૭

તમને આરાધું અનદેવ, પ્રથમ કહું તમારી સેવ.

સવા પહેર દહાડે સુતાં ઉઠે, બંદાર કરતાં બાળ.

માતા પાસે ખાવા માગે પહેલે જ્ઞાતઃકાળ. તમને ૧.

પહેર દહામાં આવીમળે તો કાયા કરે છે કલેસ,

માણસ થાય છે મરવા સરખું, ઘડીમાં આવે કાળ. તમને ૨.

વાત કરતાં વટી પડે છે, જાણતાં જાય જુલો.

આંખડીએ અંધારાં આવે, કાયા થઇ જાય જુલો. તમને ૩.

પંદર દિવસે એકાદશી આવે, તત તણો મહીમાય.

રાત પડેને સ્વાપ્નું લાગે, વહાણું ક્યારે વાય. તમને ૪.

બળીઆમાં જે બળીયો કહાવો, સૌથી બળીયો કહેવો;

ત્રીજો પાંચે તેજ જ્યારે, ધુળ થઇને ધરીયો. તમને ૫.

તેત્રીસ કોટી દેવ મળીને, સાં ધાઇ તમને પૂજે;

કહે રણછોડ અનદેવ મલેતો, સરવે વાતો મુજે. તમને ૬.

- વીસાયાં તે વનમાળીરે જીવડલા   જુદા.
- બહાની માયા ભારીરે જીવડલા,   જુદા.
- આવ્યો છે તુંતો આરે કુનીઆમાં દેહદમવા.
- કેમ રસ્તે લાગ્યો રમવારે જીવડલા;   જુદા ૧.
- આવ્યો છે તુંતો ભક્તિના ભેદ ભણવા,
- કેમ ગણીત બેઠો ગણવારે જીવડલા;   જુદા ૨.
- આવ્યો છે તુંતો ચતુર્ભુજને રસ્તે ચઢવા,
- કેમ પાછો લાગ્યો પડવારે જીવડલા.   જુદા ૩.
- આવ્યો છે તુંતો જમરાને આપવા જીખાની,
- તે કેમ ભુલ્યો અગાનીરે જીવડલા,   જુદા ૪.
- આવ્યો છે તુંતો ગુણ, ગોવિંદજીના ગાવા.
- કેમ લાગ્યો ધ્રુમ મચાવારે જીવડલા;   જુદા ૫.
- આવ્યો તુંતો બદ્રી પતિનું ધરવા બહાનું,
- કેમ પળ આદ્યુ જાનરે જીવડલા;   જુદા ૬.
- આવ્યો છે તુંતો રઘુરાજ રૂપિ રીઝવવા.
- કેમ જોયું જમપુર જાગરે જીવડલા   જુદા ૭.

આજ મેલે અચરત જોયું, મારું મનકું મોહું
 સિંહને આંતરે સિંહાળ, અગ્ન એને મારે માર,
 તેના મારથી દુઃખ થયું, મારું મનકું મોહું;   આજ ૧.
 વાલને જઈ વર આજ્યો, કુકડે એને ગુચવ્યો ઝાઝો,

મગ્ગરે ત્યાં જઈને કહ્યું, માઈ મનડું મોલું. આજ ૨
અળમાં સિંહ ચરવા જાય બકરાનો એ મારજ ખાય;
બિલાડું તો હળી ગધું, માઈ મનડું મોલું. આજ ૩
કુતરો સિંહને શીખ દે છે, અળ ભેગો તેથી રહે છે.
કુબેરે તો ચિત્તમાં લલું રે, માઈ મનડું મોલું. આજ ૪

૫૬ ૨૦

માઈ જેવાનું જીકું ન જાણોરે સમજ્યામાં આણો,
સંઘાતમાં સંસાર શિઆળ, માયા અળનો ખાય છે માર
જન્મ મરણનું દુઃખ જાણોરે, સમજ્યામાં આણો. માઈ ૧
ખોટા વિચારથી વર સહી, કુકર્મ કુકડી કુચવર્ષ ગઈ.
મગ્ગરે ઊંઘી ચારે ખાણોરે, સમજ્યામાં આણો માઈ ૨
મન કરમે કાયા ચઈ, માના ઉદરમાં ઊંઘી રહી
બિલાડું ખોલીએ બંધાયું, સમજ્યામાં આણો; માઈ ૩
જીવ માયાના પાજરામાં રહે છે, સંસારના એ વહીતરાં વહે છે;
કુબેર કહે કાઈ સમજી સાણા રે, સમજ્યામાં આણો માઈ ૪

૫૬. ૨૧

ઉડો કુવો જળ વિનાનો. પાણી ભરે પતહારી રે.
અસત્ય, જીઠ નવ ખોલીએ. જ્ઞાના જીએ વિચારી રે. ઉડો (૧)
હેઠે કુંભાર ઉપર ચાકડો તે મે ફરતો દીઠો રે
કિડી કેરાં નેત્રમાં હસ્તી જતાં દીઠો રે. જિડો. (૨)
નદી કેરાં નિર ઉત્તરમાં, જઈ પર્વત પર ચડ્યાં રે.
હરણ પાસો બાંધ્યા માલી પારખી પડ્યા રે. જિડો કુવો (૩)

હેં ભમ્મર ઉપર કમળ છે, માળા અળખાં હોઠારે;
તેનો પ્રેમાળ વાથો વાપરો, મોઢ હુવનમાં મીઠારે; ઉડા કુવો. ૪
હેં ગાગર ઉપર પનીહારી, તે મેં ભરતાં દીકાં રે.
ગોરખ બોલ્યા વિનંતિ, વાણી છે બહુ મીઠીરે જોડા (૩)

પદ. ૨૨

હાં હારે તંબુરો વાગ્યો, મારો ચેતન આત્મ જાગ્યો.
પાંચ તત્વનો બન્યો તંબુરોજી, હેતુનો બાંધ્યો ધાગો, મારો (૧) હાં
ત્રણ ગુણના ગમા બનાવ્યાજી, માંહી ઝોંઢંગ સોંઢંગ તારલાગ્યો મારો (૨)
વિચાર વાંસને દાડે ધાલ્યોજી, શુરતાએ ચઢ્યો આધો; મારો (૩) હાં
ચિત તણીએને ચમરી બેસારોજી, જ્ઞાન ધોડીએ સાંધ્યો મારો (૪)
પાંચ પચીસ કુદડીએ મળ્યોજી, કામ કોધ મોહ ટાંગ્યો; મારો (૫)
નિજ નામની ધુને ગયોજી, જન્મ મરણ બે ભાગ્યો; મારો (૬) હાં
ગરીબ ધરે ગાયે તંબુરોજી, કુબેરે પ્રેમ કરીને માગ્યો. મારો (૭) હાં

પદ. ૨૩

બજન બડી તરવા રાધે ગોવીંદા તમે બજોને નરનેનાર, રાધે; (૧)
તમે બજોને ઉતરો પાર, રાધે ગોવીંદા જમપુંરીમાં ખાસો માર (૨)
તેમાં કોઈ કરે નહીં વાર, રાધે ગોવીંદા, તમ પસ્તાશો નરનેનાર (૩)
તારો એળે જશે અવતાર, રાધે ગોવીંદા હરીજન કહે વારંર વાધા (૪)

પદ. ૨૪

શંકર વશેરે કૈલાશમાં, ભોળો બ્રહ્મનો છે ભોગી,
કહાવે નીલકંઠ જોગીરે, સદાવશો આનંદમાં—

- હરે જોવા પાર્વતીના પ્રાણુ એવા ઉમીયાના આધારે
 જોગી પદો જળમંડમાં, શંકર વશેરે દેવાસમાં (૧)
- સકળ દેવોના તમે દેવતા રે, મેહલોકોના નાય,
 પંચ વદન અળકી રણી, ધર્મો મંદ્રમાલેલાટ રે. શંકર વશે. (૨)
- મહાદેવ કહે ઉમીયા શુણે રે, જાવું ગંગાને તીર.
 ધ્યાન ધરું પેરી અંહાનું. મન કરી રાખું ધીર રે. શંકર. (૩)
- ઉમીયા કહે મહાદેવજીરે, વનમાં અપશરાં આવે.
 કેમ કરી તપ આરાધણી, કામઆણુ ચલાયારે. શંકર (૪)
- રૂપ માળા કંઠ ધરી રે, અંગે ભરમ ન માય,
 વરદાન આપે શિવ દેત્યને. દેવ સાથે લઢવા વેરરે, શંકર (૫)
- ગંગાને તીરે આવ્યારે, ત્યાં દીકા મહાદેવ
 ત્યાં તો બનાવી પુલવાગીઓ બોવાં બીજ્યાનાં ખેડો. શંકર ૬
- શંકરે તપ આરાધ્યું, જાણી ઉમીયાંએ વાત
 મદ મદ ચાલે ચાલીયા, લીધો બીલાનો વેશરે. શંકર (૭)
- નેત્ર બોલીને શીવે નીરખ્યાં રે, દીકાં બીલ્લા રાણી.
 કહોને કામીની કકાંથી આવ્યા, ક્યાં છે તમારો ધર વાશરે શંક. (૮)
- વાશતો હમારો વેગજારે, હમે બીલા રાણી.
 જોગીશ્વર જાણીને આવ્યાં પૂછવા, ક્યારે મલશેધર વાશરે શંક. (૯)
- મહાદેવ કહે બીલ્લા શુણેરે, વનમાં ગયાની શી આશ.
 માઈં કહ્યું માનો મૃગા લોચની, રહેલ અમારી પાશરે શંક (૧૦)
- બીલ્લા કહે મહાદેવજીરે, ગંગા પારવતી નાર
 બીલ્લા રાણીને તમેશું કરો, તેની કોણુ કરે શેવરે. શંક. (૧૧)

પાર્વતીને પીયર વળાવુરે, ગંગા તમારી દાસ,
 સદા રહેા આનંદમાં, રહેા અમારી પાસરે, શંકર (૧૨)
 ગાય શીખે ને સાંભળેરે, હરી રાધાનો રાસ;
 તે નર વૈકુંઠ પ્રામસે, ગુણ ગાય ધીરે દાસરે શંકર (૧૩)

પદ ૨૫.

અંગદા ખુબ અન્યા મહારાજ, જીસમે નારાયણ બોલે;
 ઇસ અંગલામાં દશ દરવાજા; ખીજે પવનકા થંભા;
 આવત જવત કોઈ નહિં દેખે, એહી બહા અચંબા—અંગલા. ૧
 મસિ અંગલામાં બાજી બાજે, બાજે કી શુર વેરી;
 તાલ પખાજ ચોર મરદંગ બાજે, રાગ જત્રીસ ગાવે—અંગલા. ૨
 હાડ ચમડ કી દેહી બતાવી, નવ નાડીકા કોટ;
 બાજી ગરકા ખેલ મચયા, રંગ ખુબ લગાયા— અંગલા. ૨
 પાંચ પચીસેક પાતર નાચે, મનસા તાલ બજાવે;
 શુરત નુરતકી મરદંગ બાજે, રાગ જત્રીસે ગાવે— અંગલા. ૪
 રોમ રોમકી જાયા બતાવી, ત્રણ ગુણકા તાળા;
 કહેત કબીર સુનો ભાઈ સાધુ, ચેતન સુતના વાલા—અંગલા ૫

પદ. ૨૬

મોહન રસીયા આયો બગીચોમેં, ખીલ રહી શખ કલી કલી;
 એક કલી મહાદેવકું ચડાવી, દુસરી તો હનુમાન ઘેર ખડી મો. ૧
 એક કલી સ્ત્રીહાસન બેડી, દુસરી તો માલણુ ઘેર ખડી.
 કેવડો કરતુરી બેહેકી રહ્યાં છે, જાણ અંબેલી માંહી ખીલ રહી. મો
 બાછમીરાં પ્રભુ ગીરધર નાગર, ચરણ કમળ ચિત્ત હરીહરી. મોહન

પદ. ૨૭

આ અગન ગાડી ખડી, માહે અમુઘખ વસ્તુ ભરી;
 જડક સુરતા સીધી ચાલી, સલેપાટ પાઘરી.
 પલ પલ પૈયું ફરી રહ્યું છે, વાગે ઘંટ ત્યાં ધડી. આ અગન ૧
 ડબામાં તો માલ ભરીને, બેઠા સાહેબ ત્યાં ચઢી;
 પાંચ જુજ તણ ગુગુ વસ્તુ, કામ કાઢમાં ઠરી. આ અગન. ૨
 આપે અંજન હાંકવાં માંડ્યું, જોયુ બ્રહ્માંડે ફરી;
 મન રાજ મુસાફર થઇને, લક્ષ ચોરાસી ફરી. આ અગન ૩
 પુન પૂર્વતું આવી મળ્યું ત્યારે, ટીકીટ મનુષ્યા દેહ ધરી,
 પાપ પાકીટ નાખી દહને, સમાગમ કરીએ ધડી. આ અગન ૪
 ઓચિત્ત રોશન આવશે ત્યારે, સઘલુ રહેશે ઠરી;
 ચૈતન થઇને ચેતી જુઓ, સત્ય શબ્દ સાંભળી. આ અગન ૫
 સૌની તપાસ સાહેબ લે ત્યારે, ખરાખી ચોરની ખરી;
 હરીહર ગુરૂને ચરણે રહીને, આનંદ રૂપે ઠરી. આ અગન ૬

પદ ૨૮

ગાયો ચારીને કહાન ધેર સિધ વ્યાને એવારણાં લઉં વારી વારી,
 ઉધાડે દીલે જ્યારે રમતેલા દીકા, ઝુઝણી ક્યાં વીસારી હો;
 નંદના નાંધણીઆરે:

ખમા રાય રણછોડ, રંગીનારે ખમા કહાન ઝુઝણી ક્યારે વીસારી
 ખમા મારા મનના, મોહનજી ખમા મોરા તનના ત્રીકમજીરે,
 રડે રૂએને કહાન રૂદન કરે છે, લાવો બેસાડો એની ઓથે;

એરે ઝુલણીને કારણે મારો, કહાન કુંવર ભોંય લોટ. હો નંદના ૧
સાવ સુનાનાની ઝુલણી હમારી ને માહે રપાના વાધા,

અહ્યારે કહાન કુંવર જાનો રહે એતો કહાન કુંવરના વાધા;
હો નંદના નાંધણીઆરે ૨

ખંતીલો દરજી ન્યારે સીવવાને ખેડો, કહાન કુંવરના વાધા;
રૂપી મે ગજનો મશરૂ મંગાવુંને પ્રેમની નંખાવું માહે ધાગા;
હો નંદના નાંધણીઆરે. ૩

જરકંશીના જામો સીવડાવુંને તેમાં સીવડાવું એક ટોપી,
અહ્યારે કહાન તું જાનો રહે તને કાલે પરણવું ગોપી હો નંદના ૪
દારકાં તમે ગોકુળ કીધું ને ડોકાર કીધું કાશી;
દારકાથી તમે દોટજ મૂકી ડોકાર આવ્યા નાશી. હો નંદના ૫
એરે ઝુલણીમાં કંઈજ નથી અને જરીએલાં માણે પ્રેમી;
એરે ઝુલણીના કારણે હુતો ચાલુ ગોદળીઆં જોતીરે હો નંદના ૬
એરે ઝુલણીમાં કંઈજ નથીને બાપીઆ મુકાવું રામ રાત :
ગાય શીખેને સાંભળે તેના ગુણ ગામ જશેદા માતા. હો નંદના. ૭

૫૬ ર૯

મારા સાચના સંગાતી રામ જેણે પ્રીતો કીધી,
વાલારે મારા આપે અવીને ઉલા રહેજો.
જેણે પૂરણુ કામો કીધાં, રામ જેણે પ્રીતો કીધી-ટેક.

વાલારે મારા પ્રથમ પ્રીત જેણે કીધી, તેણે અવીચળ પદવી લીધી.
રામ જેણે પ્રીતે ૧

વાલારે મારા મીરાંખાઈને પાંડવ દીપ્તિ, જેણે વીખના ખાલા પ્રીતિ
રામ જેણે પ્રીતિ. ૨

વાલારે મારા સુદામાના સંકટ હયાં, જેણે મહેલ કતકના કીધાં
રામ જેણે પ્રીતિ. ૩

વાલારે મારા બળતાં રાખ્યા પાંડવ વીર, દ્રોપદીનાં પૂર્વા ચીર,
રામ જેણે પ્રીતિ. ૪

વાલારે મારા દુર્યોધનના મેવા લાગી, વિદુર ઘેર જન્મ્યા લાગી.
રામ જેણે પ્રીતિ. ૫

વાલારે મારા ભાપે બીલડીના ભોર ખાધાં, રણક્ષેત્રમાં ઈડા રાખ્યાં,
રામ જેણે પ્રીતિ. ૬

વાલારે મારા બુતાગદમાં તે હાસી કીધી, જેણે હાથે હુડી લીધી;
રામ જેણે પ્રીતિ. ૭

વાલારે મારા મોઢાશ્યાને તમે મળ્યા, સવા વાલ સોતે તેળાય;
રામ જેણે પ્રીતિ. ૮

વાલારે મારા રાહીગામના કાચ દીપ્તિ, જેણે હાથે શ્રીફળ લીધાં,
રામ જેણે પ્રીતિ. ૯

વાલારે મારા પ્રહલાદની વારે ગદીયા, હરણાકંથને હણ્યા;
રામ જેણે પ્રીતિ. ૧૦

વાલારે મારા વંદાવનના છો પાણી, જેમ ગાય છે જીવજીવાસ,
રામ જેણે પ્રીતિ. ૧૧

પદ ૩૦

હારે હરી ઇચ્છા પ્રમાણે થાયે, હવે હીણપતમાં કુટાચરે; હરી.

હારે પાર્વતીની પ્રીતજ જેવી, અર્થે અર્થે તે ઉભીઆ જેવી;

હારે જગત માતા જનુની જેવી, એતો દરો પદમાં ભરમ થાયરે.

હરીની ઇચ્છા. ૨

હારે સીતા જેવી તો સતી નહિ, અગ્નિ વચ્ચે તે ઉભી રહી,

હારે રામચંદ્રની આદી થઇ, એક સમે તે વનમાં જાયરે. હરી ૩

દ્રૌપદી તે મોટી સતી, પાંચ પાંડવ જેના પતિ;

કૃષ્ણજીને તે સાયના હતી, એતો સલામાં સંકટ ભરાયરે હરી ૪

દમયંતીને નળે કાઢી, કળીયુગે તે ભાંતિ ભાંગી;

વનમાંહે તે વન વસાવી, એતો દાસી તે દુઃખમાં ભરાયરે હરી ૫

અહલ્યાની સહ્યા થઇ, અંજની તે છુપાઇ રહી;

તારામતી તે ચંદ્રને ગઇ, ગમતું ગોવ્રીદંજન જુલાયરે. હરી ૬

કરવું કિરતારનું, એન કરશે, ડગલાં ભરાય એવાં ભરશે;

લખ્યું ભવિષ્ય પાછું ન કરશે, કુખર હલે ગુફતારે તરશેરે. હરી. ૭

છુન ૩૧

રણછોડ રંગી, હું હરે તમારી બંદગી; રે હું હરે તમારી બંદગી;

રણછોડ રંગી હું હરે તમારી બંદગી;

રણછોડ રાયા, તમે ગોમતીમાં સંતાયા; (ગેવાર)

રણછોડ રાયા, તમે બોદાણાને મન ભાળ્યા; "

રણછોડ રાયા, તમે દારકાથી આયા; "

રણછોડ રેવા, હું કરું તમારી સેવા;   “
 રણછોડ રસીયા, તમે મારા રહે કમલમાં વસીયા;   “
 રણછોડ રંગી, તમે મારા જન્મે જન્મના સંગી;   “
 રામા રામા એ થાયે પુરુષ કામા;   “
 જે રણછોડ જે રણછોડ જે રણછોડ માખણ ચોર;
 જે રણછોડ દાતા હરી, નહિં બોલે તે જાશે મરી;
 હરીકા ભજન કરંગારે, જમશે નહિં ડંગારે.
 સગર ગૌમતીમાં નાહીએ, તેના ચરણા મૃત લઇએ;
 જે જે નર્મદા મધ્યામાં, જે જે ભાગરથી મંગા,
 ધન્ય ધન્ય મંગાળાંમની વારી સવા વાલ થયા વનમાલી,
 ધન ધન દ્વારકાં વાસી, ડોકાર કીધું છે કાશી;
 જે જે નારાયણ માખાપ, ટાળો ભોગીને પરીતાપ;
 જે જે નારાયણ પરમેશ, વંદુ ચરણ તમારે શેષ,
 રઘુપતિ રાધવ રાજારામ, પાતત પાવન સીતારામ;
 લજમન પ્યારા લજમન રામ, લજ લે રાધે સીતારામ.

કુન. ૩૨.

જય જય ગુર મહારાજ ગુરકે, જય જય ગુર મહારાજ ગુર;
 જય જય પરિશ્રમ સયગુર, જય જય ગુર મહારાજ ગુર.
 નિશ્ચ નામજ લઇને કરું, જય જય ગુર મહારાજ ગુર.
 દયા નામ વિના નહિં કરું, જય જય—
 નારાયણ સીંગની ઉરમાં ધરું, જય ॥
 હિમત સીંગને વચને વરું; જય ॥

શાસ્ત્ર ૩૩

આબ્યા છે મુગટ ધારી મારે ઘેર આબ્યા છે મુગટ ધારી,
 પ્રેમના પાઠ મેતો પ્રેમ કરી પાશર્વા, ઉપર બેસાડ્યા મોરાસી;
 ભુગટે જમોને જીવણ હમારા, નીર ભરી મંગાવળ ઝારી. મારે. ૧
 હારે પ્રેમના તે પૂજા ધણા દીસે પાતળા, વચં વેડમીને શકર સુવાળી
 ભુગટે જમો જીવણ હમારા, શેવ પ્રસુદી છે સારી-મારે ઘેર ૨
 વરતના દુધની ખીર કીધી સારી, ઉપર લાવું ઘીની વાઢી;
 ભુગટે જમોને જીવણ હમારા, સુખડી સેકી છે તત્ત ધારી. મારે. ૩
 પાકુરે કોળું મુરણ સીંગને, વાલોળ વંતાકે વધારી;
 ભુગટે જમોને જીવણ હમારા, કરાં આપું દીય કાઢી. મારે ઘેર. ૪
 લાવ દાશના પ્રભુ લાવના ભૂખ્યા, છખી ઉપર ભજિં વારી;
 ભુગટે જમોની જીવણ હમારા, મકતો અરજ કરે છે તારી. મારે ૫

૩૪

ધ્યાન એક ઇશ્વર કેઈં ધરવું આરે સંસારમં એકજ વખત મરવું
 ભજોની તમે સદા નીરંજન નામ એજ આવશે સાથે ખીજનું શું
 કામ; ધ્યાન એક ઇશ્વર કેઈં ધરવું,
 નથી સગા બેન માને લાઈ પુત્ર પુત્રી બેન બનેલી ખોટી છે સ.

ગાઈ; દયાન.

ખોટી છે, ધન દોલતને માયા રામ રામ આ રાજ ભરેલી ખોટી
 છે કાયા, દયાન
 સત્ય એક નામ હરી સાચુ, એના વિના આરે જગતમાં સર્વ છે
 કાચું; ધ્યાન.

૫૬ ૩૫ જિય તને કેજી આવે એ રામ.

મુંદ મનવા જાણે છે મરવું નથી, જો શું પીપલા પાનને ખરવું
નથી જો શું.

અતી હોશે ઝાઝાડી મ'ડા ખાટડીરે, એતો તાણી બાધે તારી
ઠાઠી જો; મુંદ.

માત ભાતનાં વાણત્ર રૂડાં વાગ્યાં જો, આવી આંગણુમાં કુટશે
આભાગીમાં જો; મુંદ.

મુંદ મલકાતા ચોરીના માણીઆ, કરી ઠીકીયારી કુટશે કાણીઆ જો;
મુંદ મનવા.

તારે આંગણે રાખ્યો ટો સ્થંભ માણુકો જો. કુટે કન્યા તે કરે લઈ
મહાણુકો જો, મુંદ.

બળી ગોરનું વારીને બાણું ગાણ્યારે, મળી માનુની ગાઇ રૂડારાણ્યા
જો; મુંદ.

ધામ હુમથી હુલન ક્યું કરમું જો, બાર દિવલે બોલાવ્યું તારું
બારમું જો; મુંદ.

તારે માથે તો મોત તણો માર છે જો, હરી જનને સેવ્યાથી સદા
સાર છે જો; મુંદ.

કાઇ કચરાયો કાળ તણા કુટ્યા જો, ખરે બાપુ તે ખરે બાપુ તે
ખલકમાં ખુટ્યા જો, મુંદ મનવા જાણે છે મરવું નથી જો.

૫૬ ૩૬.

રામ રાખે ત્યાં રહીએ ઝોધવણ ગમ રામ રાખે ત્યાં રહીએ
ચીઠીના ચાકર થઈએ ઝોધવણ રામ રાખે ત્યાં રહીએ

કોઇ દીન માંડમે કોઇ દીન બંધણી, કોઇ દીન બંધણી બંધણી જો.
કોઇ દીન હસ્તી ને કોઇ દીન ઘોડા, કોઇ દીન પાંડવે ચળનાળ
જોયવળ.

કોઇ દીન ખાળ મે કોઇ દીન લાડ કોઇ દીન રૂઝ કાળ, જો.
કોઇ દીન ટાલીયા કોઇ દીન લગાણ કોઇ દીન ભોંય લોટનાળ જો.
મીરાં કહે પ્રજા ગીરધર નાગર કહું આપ થડો સેહેનાળ. જો.

પદ ૩૭ સુલખી.

સોનાતું બોર ઝુમે નંદ કીશોર પ્યારને પારણે સોનાતું બોર
હીરા માણેક બહુ જડીયા પારણીયે આગુબાણુ દીસે રૂડી મોતીડાની
કાર

પ્યારને પારણે સોનાતું બોર
કંઈ કંઈ કાનાને નથણે સારે કાળજીયાં કંઈક બનારી રૂડી
કસ્તૂરીની કાર.

છપી જંગીલી પ્યારી કાના કુંવરની હાથે ચઢી છે રૂડી હીરની દોર
અલાનંદ કહે મુખ સ્તીલું બાલમતું ગોપીજી એ છે જમ ચંદ્ર
ચકોર પ્યારને પારણે સોનાતું બોર

પદ ૩૮

પુનેમ કેરો પુર્ણચંદ્ર છે રાસ રમે નંદ લાલોળ
નટવર વેશ ધરો નંદલાલે શ્રી જોવાને ચાલોળ-પુનેમકેરો
શાવતાં વાળન વાળે નાચે જસોદાનો કાલોળ-પુનેમકેરો

સોળ સહસ્રાં આઠ પદરાણી વચન રહે મારો મારો-પુનમ.
 મોરો હો પ્રજા ઝીરખર વાયર રણુઓડ દોરો મારો-પુનમકરો

જા. ૭૫

વેણાં જન વાગે વેણાં જન વાગે, કુલ રામ રણુ વેણાં જન વાગે-
 નિર ભરી નદીઆં ધોવાસે વાગે, કપુત કરી કરી કુણી

બ્રમ રંમ ત્યાગે વેણાં જન વાગે

કામનીનો મન મોગે મોયા જળ જાગે

તે તો નરક નીલ ભરજે, માંચ ભરી કાગે કુશરાણુ

ચાળ ભરી પદવાન ધર્યો ચાળ આગે

ભાવે બ્રહ્મા બૂલી મગે સુની જન આગે કુશરાણુ

સંત શુર કે સંજરે કે રામ નામ ગાતે

અરજુન કે ઝોર કીયા મારી પાસે માગે કુશરાણુ

ધ્રુવ ૪૭

જય રામા જય રામા, સાધુ જય રામા જય રામા રે;

ગોપાળા ગોવિંદા રામા, જય રામા જય રામા રે.

રાધે રામા રાધે રામા, રાધે, રાધે, રાધે રે;

પરીશ્રવ્ય અવિનાશી રામા, બળે વારંવારે રે;

જય ગોવિંદા હર ગોવિંદા, નારાયણ તું હરેરે

જય રામા જય રામા તું જય રામા જય રામા રે;

૫૬૪૨

ભજન કરીશોરે હો ભાષ્યો, આ કાયાને કાચો પાષ્યો. ભજન.
 ગુરૂંએ રચ્યોરે હો કાચો, તેને તમે રૂપે રચે રાચો, ભજન.
 જાણુજો આપણુ રે જુઠા, જાણુ પાણીના પરપોટા. ,
 કુલીને જાણીરે હો કુલી, જાણુજો આરે જુવાની જુઠી ,
 ભયના માયારે હો મરસો, તાર્યા સત ગુરૂનારે હો તરસો. ,
 શાસ ગીઠાનારે હો સ્વામી, તનમન સોંપ્યું અંતરગમી. ,

૫૬૪૨

મધરાતે વાલાની વેણુ વાગીરે, હુતો સુતીતી જગડીને જાગીરે.
 હુતો મોરલીના રાગમાં ઘેલીરે, જોવા જઈ વેણી વેલીરે. મધરાતે
 મારા ધરનાં સૌ વાવરે, હું તો જીવું વાલાને જો ઉતારેરે. મધરાતે
 હમે રમતા હતાં વદાવનની વાટેરે, વાલો ઉભાતા જમનાને ધાટેરે.
 મારે માથે મટુકી દહીં દુધનીરે વાલો વાત પુછે દુધ દહીંનીરે
 મધરાતે.

અરે મને એમ કરી ઉમાં રાખેરે, અમે મારાં જોરસ જોવાને જાખેરે.
 કરજોડી જોષીકા ગાવે રે, ગુરૂ જમસે મધામ ગાવેરે; મધરાતે.

૫૬૪૩.

ક્યાં ગયો પેલો મોરલીવાળો, અમને તે રાસ રમાડીરે.
 રાંસ રમાડવાને વનમાં તેડ્યા, મોહની મંત્ર સમ્યાવીરે; કહાં.
 માતા જ્યોત્સના શાખ પુરાવે, કેશર કાંટાં ઘોળીને, કહાં.

હવણા વેણુ સમારી સુતી, પેરી કમલ યોળીરે; કહાં

ખાધ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, ચરણ કમલ ચીન ચેલીરે;
ક્યાં ગયે! પેલો મોરલ વાળો.

પદ ૪૮

હવે મારે ભગત કરે તે નામ લાગી લખને, જે વાત
જેમાં જોઈ મને ભજે તો, હું સાંભળું ત્યાં રહી રહીને માત્ર.
હોમા લેમાં-મને ભજે તો, હું સાંભળું ત્યાં જગ વલ્લભ મારે.
સૂતાં સૂતાં-મને ભજે તો, હું સાંભળું પેરી રહી રહીને મારે.
ભાવ થકી-મને ભજે તો, હું નાચું ત્યાં થેલ થેલને મારે.
ખાધ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, ચરણ કમલ ચિત્ત લલ લલને;

પદ ૪૫

જોઈ લો જગતના આવરે, ધર્મો લેખ હુતીને ખાવા
જ્યાં પ્રેમદા પાણી ભરે ત્યાં નિત્ય જાએ નહવા.
રાંજી છાંડીને ઘેર નર કેઈ ન હોય, ત્યાં આવો ખેસે છે માવ મેન્તે.
લોકનાં છોકરાને પેડી રમાડે ખાવો પરજો પ્રીત થાવા.
ગૃહસ્થ સ્ત્રી રીસાય ત્યારે, જાય આવોજ મનાવારે. જોઈ ૨
ધુપ કરીને આવો ધ્યાન કરે તે, ભોળા લોકને લખાવા.
જોજા ભગત કહે આવો સેવ, એને જગપુરીમાં જાવોરે. જોઈ ૩

પદ ૪૬

ભરમાવી દુનિઆ ભોળીરે, ચાલ્યા ખાવા મનુન ચોળીરે.

સેરા પાગાને ચીરી કરેને, આપી મુણકારી ગોળા.

જવ કણ્ણતાં ક્યયા ન જણે, જેવા સ્ત્રીજ કહર ને કોળારે. ભરમાવી.

નિત્ય નિત્ય દર્શનનો નિયમ ધરી, આવે તરીયાની યાળી;

માય માય કહી આવો માન દીયેને, દેવે કામનાની હોળારે. ભરમાવી.

સખવા શિલ્પને બેળા કરીને, ખાચ ખીર ખાંડને પોળી;

બોળે બગાડ કહે કવ સખવામાં, બગાડ બાળી છે બોળારે. ભરમાવી.

પદ ૪૭

જે કોઈ પ્રેમી અંશ અવતરે, પ્રેમરસ તેના હરમાં હરે;

સિંદુર નેર દુધ હોય તે, સિંદુર જલને બરે;

કતક પત્ર પાખે સદુ ધાતુ, કોઈ અદાર તીરે.

પ્રેમરસ.

શાકર પાતુ શાકર કવન ખરતા પ્રામજ દરે,

ખારા સિંદુર નાજકુ જેમ મીઠા જળમાં મરે

પ્રેમવસ.

સોમ વણી રસ પાન શુદ્ધ જે આલ્પ હોય તે કરે

વગર વંશી નવ કરાવે, વેદ વાણી જાનરે

પ્રેમરસ.

ઉત્તમ વસ્તુ અધિકાર વિનામળે તદ્દપિ અર્થ નવ શરે

મચ્છ ભોગી બમ્બો મુકતાદળ, દેખી સંયુત બરે.

પ્રેમરસ.

એમ કોટી સાધને એમ વીરુ, પુરપ્રેમન પૂઠ નવ હરે;

દયા પ્રીતમ શ્રીગોવરદાસર, પ્રેમ અજિતજો વરે.

પ્રેમરસ.

પદ ૪૮

હારેમલા વિઠલ વગાડી વાંચડી, ઉભો જીનનાને તીરે. વાંચો વિઠલ.

મોલા મોલા મુનીવર દેવતારે, અરે મેલા ચેહ જીવનરે.

વિઠલ.

હારે મિરી પર્વત દુમી પડ્યારે, હારે થયો બહુ ઉત્પાત.

વિઠલ.

હારે ગોપીઓ તે સરવે વિહલ થઈરે, હારે આવી મોહનની પાસે; ,,
 હારે એવું સુનીને શ્રીહરે મોહ્યારે, હારે જાઓ તમારે ઘેરે; ,,
 હારે વાલો પીઠ પોનાના પરહારે, હારે તન તમારી પાસરે; ,,
 હારે પ્રભુ લીલા દેખાડો આપણીરે, હારે પુરા અમારા કોઠરે. ,,
 હારે વાલો અમરત થમ અમરવેલીરે, હારે ધન ધન ભગવંતરે. ,,
 હારે ત્યારે મોરાર મૃત એમ વીનવેરે, હારે રહો અવિચળ નામરે. ,,

૫૬ ૪૯

કયા ગદ્ગતમે પડા દીવાના, કયા ગદ્ગતમે પડા;
 ગોપીચંદ ભરથરી રાજા, માલ મુલક સખ છોડા; દીવાના કયા.
 હનુમાનકી સેવા કીની, અમુલ્ય વસ્તુ ભરી; દીવાના કયા.
 નામદેવકે છપર છાયે; વિકૂલ છંટપે ખડા; દીવાના કયા.
 કહુત કમ્પીર સુનો ભાષ સાધુ, ચેતનવાલા ખડા; દીવાના કયા.

૫૬ ૫.

આજ મેતો પુજન ચલી હનુમાનકું, હનુમાનકું આજમેતો (મેવાર)
 હનુમાનકું તેલ કટારા, દુધમે નવાઈ મેરે રામકું; આજમેતો.
 હનુમાનકું સોંદર ચડાવું, ચડન ચડાવું મેરે રામકું; આજમેતો.
 આકડેકે કુત્ર હનુમાનકું ચડાવું, કેલડેકા કુત્ર મેરે રામકું; આજ.
 તેલદી પુરી મેરે હનુમાનકું ચડાવું, ઘીદી પુરી મેરે રામકું; આજ.
 બામ મીરાં કહે પ્રમુ ગીરધરનાગુણ, ચરણ કમલ ચિત્ત લાલકું
 આજમેતો પુજન ચલી હનુમાનકું.

૫૬ ૫૧ સ્તુતિ.

પ્રભુ મહન મતી છે તારી, કાણુ કરી શકે મતી મારી;
 કહો અવધપુરી મુજ મામ, કહાં કાશી વિચનાવનું પામ. પ્રભુ.
 જેમ શુતા સેજ પદમમાં. જેને કાંટા વાગે છે અંગમાં; પ્રભુ.
 જ્યાં સર્ગા સહોદર મારાં, તે ધણી ખમા કહેનારાં; પ્રભુ.
 જ્યાં પુત્રને મુજનાસી તે મહાજ્ઞાની રખવારી. પ્રભુ.
 જેમ શુતા રંગ મેલોમાં, તેઓ ચલા છે શુભોમાં. પ્રભુ.
 મું વડું પ્રભુ હું વાણી, મારી રખા સરવે જાણી. પ્રભુ.
 દીન બંધુ સેવક ધૃષ્ટિ, મારી આસાઓ જેતે છે. પ્રભુ.
 એવી આશાઓ પુરી કરજો, પામર પ્રાણીને પાર ઉઠારજો. પ્રભુ.

૫૬ ૫૨ ગરબી.

ગોપી ગદતીરે હો પાણી, વાલે જુરે મુજને જનાં જાણી;
 ચુંદીને છેડેરે હો વળગ્યો, રહેને છુતારા અમથી અળગો. ગોપી.
 મારે મહી વેચવા હો જાણું, તારે મહી છુટી છુટીને ખાણું. ગોપી.
 ચાલો સખીઓ વહેલાં હો જાણ્યે, જાળને નંદ બાવાને કહીએ. ગોપી.
 સખીઓની જોડેરે હો ગાતાં, તેતો રસ મારા રૂદીયામાં રજાંતાં. ગોપી.
 દાશ મીઠાનારે હો સ્વામી, તન મન સોખું અંતરજામી. ગોપી.

૫૬ ૫૪

આંખડી કામજુ ગારીરે કહાન આંખડી કામજુગારી;
 એરે આંખડીએ આડો આંકજ વળ્યો, મોઢ પપાડયાં બીજનારી.
 કાઢનતારી આંખડી કામજુગારી.

વંદા તે વનમાં વાલે રાસ રચ્યો છે, રાહી છે, રાહી છે રાધે ખ્યારી
મુરદાસના રત્નમી મહાર શીરોમણી, અણુ કમળ પલહારીરે. કાન.

તારા હાલરકાનો. (શાળી)

માતા જસોદા બોલાવે જમવા લાલને,
આલો લાડકવાયા લાગુ અલખેલા પાય;
રંજ રસીયો આવે રીસાયો તે નહિં
પુઠે દોડું ત્યારે નદવર નાશી જમ, માતા જસોદા.

હે કાના શીરને સંતાપો મંદીર કામ છે;
વાટ જોતી ખેતી રહી વલ વલતે મન,
શીખામણ આપું તે શેં નથી લાગતી.
શામળા શા માટે તમે ભરો નેત્રમાં નીર, માતા જસોદા ૨.
તારા ઢંભરે ધુતારા કોઇ એક જાણશે;
તારે પરજવાની થાશે હજી પેર;

તને કન્યા કોણ દેશે વાંકે વાંકડે
ડહામળ મેલી મેત્રી રહાડ તણ ચાલો ઘેર. માતા જસોદા. ૩.
હવે જો માઈં તો મુજને સોગન છે.

તમે જીત્યા હું હારી જગદીશ,
હવે શું કરું લાલવાયા નંદજી તાતને
બાકી શામું છું મુને બહુ અઢે છે રીશ. માતા જસોદા ૪.

જ્યમ તમ સમગ્રની લાઘવ્યાં મુદર શામને
પ્રેમે આરોગ્યા પકવાનનો પરશાદ.

દાશ દયાના હરીએ દયા કરી.

મોટા મુનીજન ધરે નિરંતર ધ્યાન; માતા જસોદા.

બાહર ખખર.

નીચેના પાત્રોના વાંચવા હાયક પ્રસ્તુતકોનો જરૂરો આવી
મહેરબાનીથી માટે ભીષ્મને તો નીચેના શરનામેથી રોકડી રીતે
અથવા વી. પી. ડી. વડા મોકલી આપીશ.

મોહાભારત મોહું વ્યાસજી વલ્લભરામ ૧૮	૬-૦-૦
ખેલની વાતો (સમીચ)	૧-૦-
કામીની ચરીત	૦-૧-
શુદાઓતેરી ૭૨ વાતા પુરી	૦-૧૨
કામકળા કામરૂ	૦-૦-
શુદાઓતેરીની વાતો ૫૦	૧-૦-૧૦
માન મુસાફરીની વાતો	૦-૦-
કલી કોતક જા ૧	૦-૦-૦
બાદશાહ ખીરખાન ભાગ ૧ થી	૦-૦-૦
બાદશાહ ખીરખાન ભાગ ૧ થી ૧૨	૦-૧૨-૦
ભોજ અને કાલીદાસ	૧-૦-૦
સરેંત માયળીંગા	૦-૦-
બાગમંદુર ભાગ ૧ થી	૦-૧૨
બરાશ કલ્પનીની વાતો	૦-૦-
ભરાશ મંદુર	૨-૦-
મંદુરમારની વાતો	૦-૦-
મંદુર કામદાર	૦-૦-

બુકમેકર—બાઈલાલ ઇમનલાલ

૬૦ દેશી બજાર—ભરૂચ.

